

Η Ευρωπαϊκή παρουσία του Τμήματος Αρχιτεκτόνων ΕΜΠ

μέσα από τις συμμετοχές των σπουδαστών του
σε Ευρωπαϊκούς σπουδαστικούς αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς.

του
Ευάγγελου
Ομ. Ευαγγελινού
Αρχιτέκτονα,
Επίκ. Καθηγητή,
Τμ. Αρχ/νων ΕΜΠ.

Η βράβευση σε έναν αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, είναι αναμφισβήτητα σημαντικό γεγονός για τον διαγωνιζόμενο, ως αναγνώριση της ποιότητας του έργου του. Παράλληλα, είναι και μία εμπειρία πολύτιμη για την αυτοπείθησή του, καθώς και μία σημαντική δυνατότητα σύγκρισης και αξιολόγησης του προβληματισμού του.

Για έναν σπουδαστικό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, εκτός από τα πιο πάνω οφέλη για τον διαγωνιζόμενο, ισχύουν και τα αντίστοιχα, για τους υπεύθυνους διδάσκοντες, καθώς είναι δυνατόν να αξιολογήσουν το διδακτικό τους έργο και την απόδοσή του, μέσα από την διαδικασία της συμμετοχής και μόνο. Η επιτυχία της βράβευσης των σπουδαστών, εκτός από την δικαιολογημένη χαρά και υπερηφάνεια που δίνει στον διδάσκοντα και την αναγνώριση των προσπαθειών του - πράγμα αυτονόητο - βοηθάει τον προβληματισμό του και τον προσδιορισμό των στόχων του.

Σε έναν σπουδαστικό Ευρωπαϊκό αρχιτεκτονικό διαγωνισμό, τα οφέλη δεν περιορίζονται μόνο στους διαγωνιζόμενους και τους διδάσκοντες, αλλά επεκτείνονται και στην αρχιτεκτονική σχολή ως σύνολο, όχι μόνο λόγω της προβολής της ανάμεσα σε άλλες του ευρωπαϊκού χώρου, αλλά και της επιβεβαίωσης του διδακτικού της έργου.

Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να κάνει γνωστές τις επιτυχίες των σπουδαστών του τμήματος, Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π., σε τέσσερις ευρωπαϊκούς αρχιτεκτονικούς σπουδαστικούς διαγωνισμούς της προηγούμενης οκταετίας (1989-1997), που είχαν στόχο, τον σχεδιασμό ή ανασχεδιασμό κτιρίων με περιβαλλοντικά κριτήρια και να παρουσιάσει τις μελέτες που δια-

κρίθηκαν.

Οι διαγωνισμοί χρηματοδοτήθηκαν από την Γενική Διεύθυνση ΧΠ για την Επιστήμη, την Έρευνα και την Ανάπτυξη, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχουν γίνει δε συνολικά έξι (1980, 1982, 1989, 1994, 1995, 1996).

Οι διδακτικές περιοχές που συμμετείχαν στους αναφερόμενους διαγωνισμούς, ανήκουν στους τομείς 1 και 4, και πιο συγκεκριμένα είναι, τα μαθήματα των Συνθέσεων και του Βιοκλιματικού Σχεδιασμού, ως επιλογή του μαθήματος της Προωθημένης Οικοδομικής του 9ου εξαμήνου.

Ο πρώτος διαγωνισμός στον οποίο συμμετείχε το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π. είναι ο διαγωνισμός *Working in the City - Εργαζόμενος στην Πόλη*, που τον οργάνωσε το University College Dublin (είναι ο τρίτος ευρωπαϊκός διαγωνισμός). Είχε θέμα τον σχεδιασμό ενός κτιρίου εργασίας ή ενός εκπαιδευτικού κτιρίου με συμμετοχή αρχιτεκτόνων και σπουδαστών αρχιτεκτονικής,

σε χωριστές κατηγορίες.

Οι συμμετέχοντες καθόριζαν το κτιριολογικό πρόγραμμα και το οικόπεδο και εκτός από την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου, έπρεπε να ελεγχθεί ιδιαίτερα ο φυσικός φωτισμός. Οι απαιτούμενοι υπολογισμοί έπρεπε να γίνουν με δεδομένη υπολογιστική μέθοδο σε δεδομένα έντυπα υπολογισμών. Της αρχιτεκτονικής κρίσης των μελετών, προηγείτο η βαθμολόγησή τους από τεχνική επιτροπή αξιολόγησης.

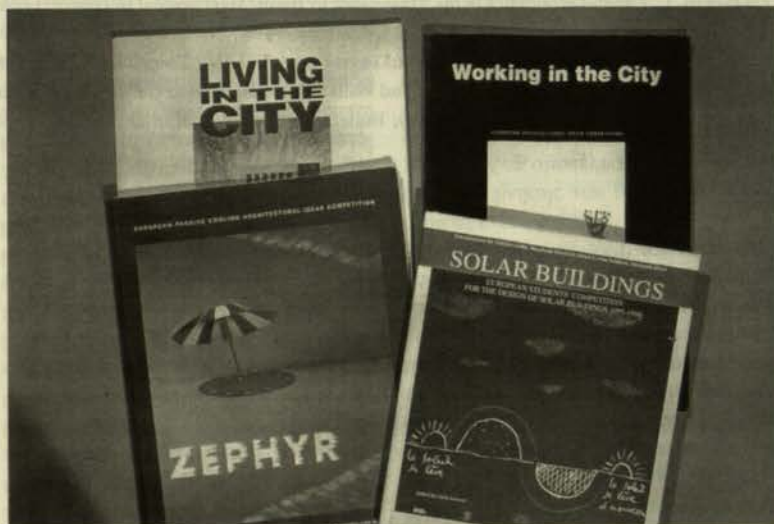
Ο διαγωνισμός ανακοινώθηκε τον Μάιο 1988 και οι συμμετοχές υποβλήθηκαν τον Ιανουάριο 1989. Υποβλήθηκαν 96 σπουδαστικές συμμετοχές.

Δόθηκαν: 2 Α' βραβεία, 4 Β' βραβεία, 3 έπαινοι.

Από το μάθημα του «Βιοκλιματικού σχεδιασμού» με διδάσκοντες τους Ε. Ευαγγελινό και Η. Ζαχαρόπουλο, συμμετείχε μία ομάδα με τους σπουδαστές:

Σ. Μελυσσινόπουλο, Κ. Παπακων-

ΠΥΡΦΟΡΟΣ 1999

σταντίνου, Δ. Ρίζο, Μ. Φυλακουρίδη, Κ. Τσικούρη, Μ. Γεωργοπούλου και Α. Τσερεμεγκλή.

Η συμμετοχή διακρίθηκε με βραβείο σπουδαστών:

Prize winner, students, Category B

Από το μάθημα των "Συνθέσεων 5" με διδάσκουσα την Α. Διακατά - Πεχλιβανίδου, συμμετείχε μια ομάδα με τους σπουδαστές:

Π. Μαντζάρα και Σ. Γούση.

Η συμμετοχή διακρίθηκε με ειδική μνεία: Special Mention - Students, Category B.

Ο δεύτερος διαγωνισμός στον οποίο συμμετείχε το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π., είναι ο διαγωνισμός *Zephyr-Zéφυρος*, που τον οργάνωσε πάλι το University College Dublin. Είχε θέμα τον σχεδιασμό ενός κτιρίου μικών χρήσεων, με έμφαση στον φυσικό δροσισμό, και συμμετείχαν αρχιτέκτονες και σπουδαστές αρχιτεκτονικής, σε χωριστές κατηγορίες.

Οι συμμετέχοντες μπορούσαν να επιλέξουν ή το δεδομένο οικόπεδο στην Αθήνα, στο οποίο καθόριζαν το κτιριολογικό πρόγραμμα ή να επιλέξουν δικό τους οικόπεδο και κτιριολογικό πρόγραμμα. Οι απαιτούμενοι υπολογισμοί έπρεπε να γίνουν πάλι με δεδομένη μέθοδο και τα αποτελέσματα καταγράφοντο σε δεδομένα έντυπα υπολογισμών. Της αρχιτεκτονικής κρίσης των μελετών, προηγείτο η βαθμολόγησή τους από τεχνική επιτροπή αξιολόγησης.

Ο διαγωνισμός ανακοινώθηκε το Νοέμβριο 1993 και οι προτάσεις υποβλήθηκαν τον Μάιο 1994. Υποβλήθηκαν 89 σπουδαστικές συμμετοχές.

Δόθηκαν: 1 Α' βραβείο, 1 Β' βραβείο, 1 Γ' βραβείο, 1 Δ' βραβείο, 3 Έπαινοι (commended entries), 5 Συμμετοχές για έκθεση και έκδοση, 4 Συμμετοχές με άριστη βαθμολογία από τους τεχνικούς συμβούλους.

Από το μάθημα του «Βιοκλιματικού σχεδιασμού», με διδάσκοντες τους Ε. Ευαγγελινό, Η. Ζαχαρόπουλο και συνεργάτη τον Γ. Φατσέα, συμμετείχαν τρεις ομάδες σπουδαστών και διακρίθηκαν οι δύο:

Η ομάδα Β. Αλεβίζου και Χ. Μαλαθούνη, έλαβε Έπαινο (Commended students).

Η ομάδα Α. Νικολάου, Γ. Πανδή, Χ. Πατρώνη και Μ. Σγούρου, έλαβε άριστη βαθμολογία από τους τεχνικούς συμβούλους (excellent marks from the technical assessors).

Ο τρίτος διαγωνισμός στον οποίο συμμετείχε το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π., είναι ο διαγωνισμός *Living in the City - Ζώντας στην πόλη*, που τον οργάνωσε πάλι το University College Dublin. Είχε θέμα την επέμβαση - ανασχεδιασμό συγκροτημάτων κτιρίων κατοικίας, με στόχο την αναβάθμισή τους (ενεργειακή και αισθητική) και μπορούσαν πάλι να συμμετέχουν αρχιτέκτονες και σπουδαστές αρχιτεκτονικής, σε χωριστές κατηγορίες.

Οι συμμετέχοντες μπορούσαν να επιλέξουν ή ένα από τα τέσσερα δεδομένα κτιριακά συγκροτήματα ή να επιλέξουν δικό τους.

Οι απαιτούμενοι υπολογισμοί έπρεπε να γίνουν με δεδομένη υπολογιστική μέθοδο σε δεδομένα έντυπα υπολογισμών και της αρχιτεκτονικής κρίσης των μελετών προηγείτο η βαθμολόγησή τους από τεχνική επιτροπή αξιολόγησης.

Ο διαγωνισμός ανακοινώθηκε τον Νοέμβριο 1994 και οι συμμετοχές υποβλήθηκαν τον Ιούλιο 1995. Υποβλήθηκαν 89 σπουδαστικές συμμετοχές.

Δόθηκαν: 1 Α' βραβείο, 1 Β' βραβείο, 1 Γ' βραβείο, 1 Δ' βραβείο, 2 Έπαινοι (commended entries), 11 Ειδικές μνείες (special mention), 8 Συμμετοχές με άριστη βαθμολογία από τους τεχνικούς συμβούλους.

Από το μάθημα του «Βιοκλιμα-

τικού σχεδιασμού», με διδάσκοντες τους Ε. Ευαγγελινό και Η. Ζαχαρόπουλο συμμετείχαν τέσσερες ομάδες σπουδαστών και διακρίθηκε η μία.

Η ομάδα, Γ. Αγγελόπουλου, Γ. Ατσάλακη, Σ. Χριστοφιλοπούλου έλαβε ειδική μνεία (special mention).

Ο τέταρτος διαγωνισμός στον οποίο συμμετείχε το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π., είναι ο «Ευρωπαϊκός Σπουδαστικός Διαγωνισμός για τον Σχεδιασμό Ηλιακών Κτιρίων». Την οργάνωση αυτού του διαγωνισμού ανέλαβαν από κοινού, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Ε.Μ.Π., η Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου της Ρώμης «La Sapienza», το Πανεπιστήμιο της Στουτγάρδης και ο Ιταλικός Οργανισμός ENEA. Από την πλευρά του Ε.Μ.Π. την οργάνωση και τον συντονισμό, ανέλαβε ο καθηγητής Δ. Ζήβας.

Θέματα του διαγωνισμού ήταν ο σχεδιασμός ενός πολιτιστικού κέντρου ή ενός «Κρύσταλ Πάλας 2000». Οι συμμετοχές της Σχολής μας ασχολήθηκαν με τον σχεδιασμό ενός πολιτιστικού κέντρου του Δήμου Αθηναίων στην πλατεία Κοτζιά.

Ο διαγωνισμός ανακοινώθηκε τον Ιούλιο 1995 και οι συμμετοχές υποβλήθηκαν τον Οκτώβριο 1996. Υποβλήθηκαν 104 συμμετοχές.

Δόθηκαν: 8 Ευρωπαϊκά βραβεία, (European prizes), 12 Τοπικά βραβεία (Regional prizes), 25 Μνείες (Mentions).

Η κάλυψη της συμμετοχής στον διαγωνισμό, έγινε με διατομεακή συνεργασία (Τομείς Ι και ΙV) των μαθημάτων των Συνθέσεων, του Βιοκλιματικού και του Ενεργειακού σχεδιασμού. Το συντονισμό ανέλαβε ο Καθηγητής Δ. Ζήβας και συμμετείχαν οι Γ. Κοντορούπης, Μ. Γραφάκου, Ε. Ευαγγελινός, Η. Ζαχαρόπουλος και Ε. Μαϊστρου.

Υπέβαλαν προτάσεις τρεις ομάδες σπουδαστών και διακρίθηκαν οι δύο:

	συμμετοχές	διακρίσεις	επίδοση Δ/Σ	%
1 Working in the city	2	2	2/2	100
2 Zephyr	3	1+1*	1/3(2/3)*	33(66)*
3 Living in the city	4	1	1/4	25
4 European student comp.	3	2	2/3	66

* η διάκριση αφορά την άριστη βαθμολόγηση από τους τεχνικούς συμβούλους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Επιτυχίας Ευρωπαϊκών Αρχιτεκτονικών Σχολών σε Ευρωπαϊκούς Διαγωνισμούς
την οκταετία 1988- 1996

ΣΧΟΛΗ	WORKING IN THE CITY				ZEPHYR				LIVING IN THE CITY				EUROP. COMP.		
	A' βραβείο	B' βραβείο	Επαινος	Ειδική Μνεία	A' βραβείο	B'-Δ' βραβείο	Επαινος	Ειδική Μνεία	A' βραβείο	B'-Δ' βραβείο	Επαινος	Ειδική Μνεία	ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ βραβ	ΤΟΠΙΚΟ βραβείο	Μνεία
1 Ε.Μ.Π. Τμήμα Αρχιτεκτόνων		1		1			1					1	1	1	
2 University of Rome "La Sapienza"													1	1	2
3 University of Florence						1									2
4 Polytechnic of Milan													1		
5 Second University of Naples-Aversa														1	2
6 Escuela Técnica Superior de Madrid	1				1	1	1				1	1			
7 Universidade do Porto		1													
8 École d' Architecture de Bordeaux									1	1					
9 L'École d' Architecture de Paris (UP8)	1								1						
10 The Bartlett School of Architecture								1					1		
11 University of Cambridge		1		1				1						1	
12 Manchester Metropolitan University														1	
13 Dublin Institute of Technology						1									
14 University College Dublin		1	1												
15 Technische Universität Wien															2
16 Technische Universität Berlin				4					1						3
17 Universität Stuttgart													1	1	
18 Technische Universität München														1	
19 Technische Universität Eindhoven														1	
20 Fachhochschule Kaiserslautern														1	
21 Fachhochschule Mainz 1														1	
22 Fachhochschule München													1		1
23 Technische Hochschule Aachen													1		
24 Arkitektskolen i Aarhus													1	1	2
25 Helsinki University of Technology									1						
26 Technical University of Tampere													1	1	1

Σημείωση: Στον πίνακα περιλαμβάνονται οι σχολές που είχαν περισσότερες από μία "μνείες"
ή τουλάχιστον ένα βραβείο

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Επίδοσης Ευρωπαϊκών Αρχιτεκτονικών Σχολών στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό για τον Σχεδιασμό Ηλιακού Κτιρίου

	συμμετοχές	διακρίσεις	επίδοση	
			Δ/Σ	%
1 Ε.Μ.Π. Τμήμα Αρχιτεκτόνων	3	2	2/3	66
2 University of Rome "La Sapienza"	5	4	4/5	80
3 University of Florence	4	2	2/4	50
4 Polytechnic of Milan	1	1	1/1	100
5 Second University of Naples-Aversa	4	3	3/4	75
6 Escuela Técnica Superior de Madrid		δέν συμμετείχε		
7 Universidade do Porto		δέν συμμετείχε		
8 École d' Architecture de Bordeaux		δέν συμμετείχε		
9 L'École d' Architecture de Paris (UP8)		δέν συμμετείχε		
10 The Bartlett School of Architecture	1	1	1/1	100
11 University of Cambridge	1	1	1/1	100
12 Manchester Metropolitan University	3	1	1/3	33
13 Dublin Institute of Technology		δέν συμμετείχε		
14 University College Dublin		δέν συμμετείχε		
15 Technische Universität Wien	7	2	2/7	28
16 Technische Universität Berlin	6	3	3/6	50
17 Universität Stuttgart	2	2	2/2	100
18 Technische Universität München	1	1	1/1	100
19 Technische Universität Eindhoven	2	1	1/2	50
20 Fachhochschule Kaiserslautern	1	1	1/1	100
21 Fachhochschule Mainz 1	3	1	1/3	33
22 Fachhochschule München	2	2	2/2	100
23 Technische Hochschule Aachen	2	1	1/2	50
24 Arkitektskolen i Aarhus	6	4	4/6	66
25 Helsinki University of Technology		δέν συμμετείχε		
26 Technical University of Tampere	3	3	3/3	100

Σημείωση: Στον πίνακα περιλαμβάνονται οι σχολές που είχαν περισσότερες από μία "μνείες" ή τουλάχιστον ένα βραβείο

Η ομάδα, Α. Αθανασοπούλου, Δ. Διαμαντάκου, Θ. Ζουζούλα, έλαβε Τοπικό βραβείο (Regional prize).

Η ομάδα, Κ. Γαληνού, Ν. Γιόγια, Α. Λιζάρδου, Β. Λουμάκου, Χ. Λουμάκου, έλαβε Μνεία (Mention).

Είναι δύσκολο, έχοντας στα χέρια του κανείς τα ειδικά τεύχη των αποτελεσμάτων των διαγωνισμών, να αντισταθεί στον πειρασμό να καταλήξει σε στατιστικά συμπεράσματα, που να αφορούν τις επιδόσεις των Σχολών που συμμετείχαν. Είναι επίσης δύσκολο να πείσει κανείς με αυτά τα στοιχεία για τις επιδόσεις αυτών των πολυδιάστατων και πολύπλοκων οργανισμών που αποτελούν στις ημέρες μας μια αρχιτεκτονική σχολή. Μέσα στο πνεύμα όμως των καιρών, της καταγραφής

των επιδόσεων και δημιουργίας ρεκόρ, επιχειρήθηκε η καταγραφή των αποτελεσμάτων των τεσσάρων αυτών διαγωνισμών, σε ένα πίνακα (πίνακας 1).

Προφανώς οι επιτυχίες είναι ανάλογες των συμμετοχών και για την πιστικότερη στατιστική επεξεργασία, είναι απαραίτητοι οι αριθμοί αυτοί. Για τους τρεις πρώτους Διαγωνισμούς, εκτός από τον αριθμό των συμμετοχών της σχολής μας, δεν βρέθηκαν άλλα στοιχεία.

Για τον τέταρτο διαγωνισμό υπάρχουν στοιχεία τα οποία καταγράφονται στον πίνακα 2.

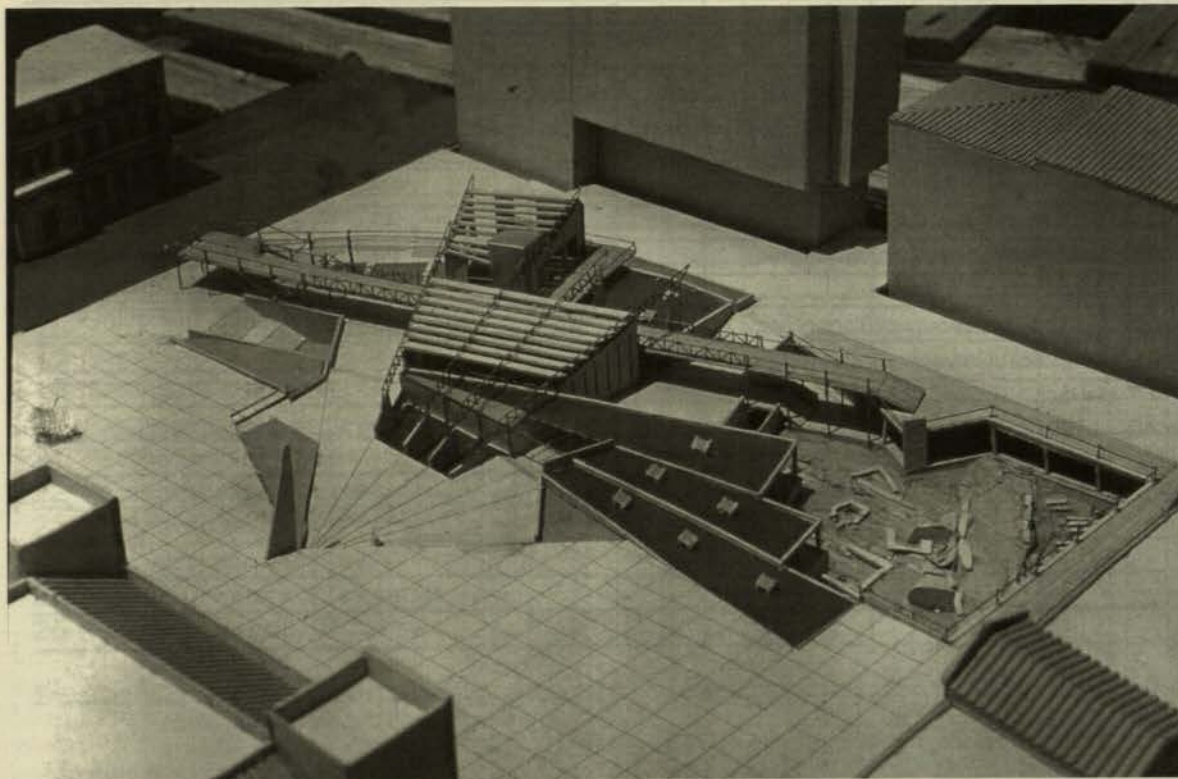
Για το Τμήμα μας, τα ποσοστά επιτυχίας και επίδοσης σε όλους τους Ευρωπαϊκούς Διαγωνισμούς που έλαβε μέρος, ήταν:

Πέραν όμως από τα όποια ποσοτικά στοιχεία, που απομονώνονται σ' αυτή την εργασία, σημαντική είναι η προθυμία των σπουδαστών για συμμετοχή.

Το στοιχείο αυτό συνάγεται από την αύξηση της προσέλευσης στο μάθημα επιλογής του Βιοκλιματικού Σχεδιασμού, όταν ως θέμα εξάσκησης προτείναμε Διαγωνισμό, παρ' όλη την αυξημένη απαιτούμενη εργασία.

Η σημαντική προσπάθεια των σπουδαστών και σε πολλές περιπτώσεις το κέφι με το οποίο αντιμετώπιζαν τη συμμετοχή τους, είναι εμπειρίες που μένουν, πέραν από τις διακρίσεις, όπως είναι και στοιχεία που συντηρούν την προσπάθεια των διδασκόντων που στην περίπτωση των διαγωνισμών είναι σημαντική.

ΠΥΡΦΟΡΟΣ 1999

«Ευρωπαϊκός Σπουδαστικός Διαγωνισμός για τον Σχεδιασμό Ηλιακών Κτιρίων»
Α. Αθανασόπουλος, Δ. Διαμαντάκος, Θ. Ζουζούλας. Regional prize